

GENÇ KALEMLER

Kosova'nın İlk Türkçe Dijital Dergisi

Temmuz 2025 | Sayı 11

Ateşle Yazılan Tarih

Temmuz ayı, Türk milletinin kaderini kendi eliyle yazdığı bir dönemin adıdır.

15 Temmuz'da ihanetin karşısına dikilen irade, Türk'ün asla boyun eğmeyeceğini ilan etmiştir.

Kıbrıs'ta barışın adı Türk askeri olmuş; mazluma selam, zalime uyarı verilmiştir.

Erzurum'da yükselen millet kararı, Lozan'da imzaya, devletin temeline dönüşmüştür.

Kabotaj'la denizler vatanlaşmış, Sivas'ta yanan canlar hafızamıza kazınmıştır.

Biz, sadece tarih okuyan değil, tarihi yazan bir milletiz.

Ateşle sınırdık, küllerimizden yeniden doğduk.

Unutmadık, unutturmayacağız.

Tarih bizimle devam ediyor.

Geçmişle ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.

İÇİNDEKİLER

15 TEMMUZ

MİLLETİN KARANLIĞI AYDINLATTIĞI GECE

8

15 TEMMUZ

UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!

9

KIBRIS

KIBRIS: BARIŞIN ADI TÜRK ASKERİ

10

LOZAN

BİR İMZANIN ARDINDAKİ DİRENİŞ

11

YANAN ORMANLARLA BİRLİKTE YÜREĞİMİZ
DE YANDI

KOTGEP'TEN DOĞAYA NEFES, MİLLETE SELAM

12

KABOTAJ: MAVİ VATANIN İLK NEFESİ

"BİR MİLLET, KARADA OLDUĞU KADAR DENİZDE DE HÜR OLMALIDIR.,,

13

SİVAS

KÜLLERİMİZDEN DOĞMAYI BİLDİK

14

LOZAN'IN İZİNDEN

İKRA ELŞANI'NİN KALEMİNDEN

15

150

TEMMUZ

DEMOKRASİ VE
MİLLİ BİRLİK GÜNÜ

Kutlu Olsun

İÇİNDEKİLER

AY IŞIĞININ ALTINDA SESSİZ BİR DİRENİŞİN ŞARKISI

İNÇİ NAZ YAZLA'NIN KALEMİNDEN

16

15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLİ BİRLİK GÜNÜ

MERVE ÇAKAL'IN KALEMİNDEN

17

ETKİNLİKLERİMİZ

KOTGEP HAZİRAN AYI ATKİNLİKLERİ

19

ZIYA GÖKALP ŞİİR KÖŞESİ

GENÇ KALEMLERDEN ŞİİRLER

25

CAHİT ARF BİLİM KÖŞESİ

POPÜLER BİLİM YAZILARI

29

ÖMER SEYFETTİN

KELİMELEYLE TARİH BÖLÜMÜ

37

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ FOTOĞRAF BÖLÜMÜ

15 TEMMUZDAN ÇARPICI KARELER

40

GENÇLİĞE HITABE

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir.

İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır.

Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin.

Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir.

İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

Ay Yıldızın Nöbeti

MİLLETİN İRADESİYLE

AYDINLANAN GECE

Zaman bazen yavaşlar. Nefesler tutulur, yürekler kenetlenir, gece susar.

15 Temmuz 2016, işte öyle bir geceydi. Gökyüzü kapkara, sokaklar diken üstündeydi. Ama bir şey vardı o geceyi farklı kılan: milletin kalbi, aynı anda, aynı duyguyla attı.

Tanklar ilerlerken halk yürüdü. Silahlar patlarken dualar yükseldi. Kurşunların önüne yürekler siper oldu. Çünkü bu millet bir kez daha gösterdi ki; toprak yalnızca haritadan ibaret değildir, ona ruh veren, üzerine düşen her adımda "vatan" diyen insanlardır.

15 Temmuz, sadece bir darbe girişiminin bastırıldığı tarih değildir. Aynı zamanda Türk milletinin "boyun eğmeyiz" diye haykırdığı, demokrasiyi canı pahasına sahiplendiği bir milattır. O gece, göğsünü namluya siper eden gençler, kadınlar, yaşlılar, geleceğin en sessiz ama en gür sesli kahramanları oldular.

Kimileri şehit düştü, kimileri gazi...

Ama hepsi birden tarihin akışını değiştirdi.

Ve bize şunu gösterdi: İhanetin karanlığı ne kadar derin olursa olsun, milletin iradesi o kadar parlaktır.

Biz unutmuyoruz.

Çünkü unutan, tekrar yaşar.

Ve biz tekrar yaşamayacağız.

Her 15 Temmuz'da, sadece bir gecenin anısını değil; bir milletin yeniden doğuşunu hatırlayacağız.

Birileri o gece ülkeyi karanlığa gömmek istedi.

Biz, o karanlıkta birlikte aydınlandık.

15 Temmuz

Unutmadık, Unutturmayacağız!

Bazı geceler vardır, karanlıkta sadece yol değil, insan da kendini arar.

15 Temmuz gecesi, bu millet yalnızca bir darbeye değil; kendi içindeki korkuya, çaresizliğe, "Bir şey değişmez" umutsuzluğuna da başkaldırdı. O gece sokağa çıkanlar sadece tankları durdurmadı; tereddütü, suskunluğu ve teslimiyeti de ezdi geçti.

Bu bir devletin değil, bir bilincin direnişiydi.

Kimi elinde bayrakla yürüdü, kimi sessizce dua etti. Kimi çocuklarını pencereden uzak tuttu, kimi evladını cephede uğurlar gibi uğurladı. Herkes farklıydı, ama o gece herkes bir oldu. Çünkü mesele yalnızca kim iktidarda olacak meselesi değildi; mesele, halkın kendi geleceğinde söz sahibi olup olmayacağıydı.

O gece, bu topraklarda yaşayan insanlar ilk kez demokrasi kelimesini sadece bir seçim günü değil, bir varoluş sorusu olarak hissetti. Ve belki de bu yüzden, en sessiz insanlar bile sokaklarda en gür sesle konuştu. Çünkü bu millet geçmişten bilir:
Ya susarsın ve kaderin olur,
Ya da konuşursun ve kaderini yazarsın.

Bu yazgıyı değiştiren şey silah değil, inançtı. Korku da vardı, evet. Ama inanç daha yüksektydi. İnanç; bir milletin kendi gölgesine basarak, "ben varım" diyebilmesidir.

15 Temmuz, sadece bir gecenin değil, belki de yüzyıllık bir özgüven kaybının telafisiydi.

"Biz yapamayız", "Biz başaramayız", "Biz sustukça geçer" diyen iç seslerin sustuğu, halkın kendi içindeki iradeyi keşfettiği andı.

O gece demokrasi, sadece bir rejim değil; halkın ortak vicdanı olarak sokağa indi.

Ve şimdi, her 15 Temmuz geldiğinde;

Sadece o geceyi değil, o gecede doğan yeni milleti hatırlıyoruz: Korkuyla değil, kararlılıkla yürüyen...

Sorgusuz değil, bilinçle direnen... Suskun değil, söz sahibi olan bir millet.

Unutmak mı?

Hayır.

Unutmak, sadece ihaneti değil, iradeyi de siler.

Biz unutmuyoruz. Çünkü artık sadece bir geceyi değil; Bir milleti yeniden yazıyoruz.

Ramadan Buş
KOTGEP Genel Başkanı

Kıbrıs: Barışın Adı Türk Askeri

“20 Temmuz’da gelen yalnızca ordu değil; adaya barış, mazluma nefes, Türk’e umut geldi.”

Tarih, bazı anlarda sadece yazılmaz — hissedilir, yaşanır, yaşatılır.

1974 yılı, Kıbrıs Türkleri için böylesine bir dönemeçti. Yıllar boyunca süregelen baskılar, katliamlar ve yok saymalar karşısında bir halk yalnız bırakılmış, adada nefes almak bile lütuf hâline gelmişti. Ve dünya, bu çılgılığı duymamıştı. Ama Türkiye duydu.

20 Temmuz 1974 sabahı, Akdeniz’in derin maviliğini yaran çıkarma gemileriyle birlikte yalnızca bir ordu değil; bir inanç, bir koruyuculuk, bir tarihsel sorumluluk adaya ulaştı. Kıbrıs Barış Harekâtı, adını savaşa değil, barışla kazandı millet hafızasına.

Çünkü Türk askeri bu topraklara işgal için değil, barış için ayak bastı.

Kıbrıs semalarında yükselen ay-yıldızlı bayrak, baskının değil, özgürlüğün simgesi oldu.

O sabah adaya inen Mehmetçik, yalnızca toprak kazanmaya değil; mazlumun varlığını korumaya, halkın canını ve onurunu kurtarmaya geldi. Ve bu, yalnızca Kıbrıs için değil; tüm Türk dünyası için bir mesajdı:

“Türk milleti, nerede bir mazlum varsa oradadır. Nerede adalet zedelenmişse, sesi oradan yükselecektir.”

Barış Harekâtı, emperyalizmin göz ardı ettiği bir halkın “Biz de buradayız!” haykırışıydı.

Ve bu haykırış, sadece mermilerle değil; inançla, adaletle, tarih bilinciyle yükseldi.

Çünkü bu millet, zalimle pazarlık etmez; mazluma sırtını dönmez.

Bugün hâlâ adada bir Türk sesi, bir Türk ezanı, bir Türk kültürü yaşıyorsa, bu 20 Temmuz’da atılan o adımın sonucudur.

Her fidanın köküne kazınan bu hatıra, her çocuğun adında, her bayrakta, her ezgide kendini hissettiriyor.

Kıbrıs Türkü’nün barışla tanıştığı o gün, bizim de gönlümüzde bir kardeşlik yemini olmuştur. Ve biz bu yeminimizi unutmadık. Unutturmayacağız.

Kıbrıs, barışın adıysa, o barışı getiren Türk askeridir.

Ve biz, bu barışın sadece tarihini değil; onurunu da taşıyoruz.

Lozan

Bir İmzanın Ardındaki Direniş

Bir milletin kaderi, bazen bir imzaya sığar. Ama o imzanın arkasında yatan mücadeleyi bilmeden, atılan mürekkebin değerini anlamak mümkün değildir.

24 Temmuz 1923, bir imza günü değil; bir milletin bağımsızlık onurunu tüm dünyaya kabul ettirdiği gündür.

Lozan Barış Antlaşması, yalnızca bir diplomatik metin değil; Sakarya'nın, Dumlupınar'ın, Sivas ve Erzurum Kongrelerinin, Amasya Tamimi'nin masadaki yansımasıdır.

Türk milleti, önce cephede işgale dur dedi; sonra masada kendi şartlarını yazdırdı.

Ve bu, modern diplomaside benzeri az görülen bir irade örneğidir.

İsmet Paşa, o müzakere masasına sadece bir temsilci olarak değil, arkasında binlerce şehidin duası, milyonlarca milletin kararlılığı ile oturdu.

O masada; sadece sınırlar değil, bir milletin şerefi, bağımsızlığı, geleceği çizildi.

Lozan'la birlikte:
Kapitülasyonlar kaldırıldı.
Azınlık statüsü netleştirildi.
Osmanlı borçları müzakere edildi.
Boğazlar rejimi yeniden şekillendi.
Sevr tarihe gömüldü.
Ve en önemlisi: Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuki ve uluslararası meşruiyet temeli Lozan'da atıldı.
Evet, Cumhuriyet'in mayası Çanakkale'de kanla, fedakârlıkla yoğrulmuştur; ama Lozan'da bu maya şekil buldu, bir devlet çatısına dönüştü, dünya nezdinde kabul gördü.
Lozan, savaş meydanlarında kazanılan bağımsızlığın diplomasiyle tescillendiği andı

Unutmayalım:

Lozan, bir sonuç değil; bir başlangıçtır.

Zaferle taçlanan bir mücadelenin, diplomatik zeminle pekiştirildiği dönüm noktasıdır.

Tarihten gelen haklarımızı teslim alan, millet iradesini hukukla buluşturan, geleceğimizi özgürce inşa edebilmemizin önünü açan stratejik bir eşiğin adıdır.

Ve biz bu eşiği geçerken ne diz çöktük, ne baş eğdik; kararlılıkla, onurla yürüdü.

Çünkü biliyorduk ki, bu masada eğilen yalnızca başlar olmaz; gelecek de kaybedilirdi. İşte bu yüzden, 24 Temmuz yalnızca bir tarih değil; bir milletin vakur duruşudur, varoluşunun ilanıdır.

Yanan Ormanlarla Birlikte Yüreğimiz de Yandı

KOTGEP'ten Doğaya Nefes, Millete Selam

Son günlerde Türkiye'nin dört bir yanında yükselen dumanlar, yalnızca ormanlarımızı değil, hepimizin yüreğini kavurdu. Alevlere teslim olan her ağaçla birlikte bir nefesimizi, bir umudumuzu daha yitirdik. Doğa sustu, kuşlar sustu, biz sustuk... ama içimizdeki acı sessiz çığlıklarla büyümeye devam etti.

Kosova Türk Gençleri Platformu (KOTGEP) olarak bu ortak acıyı derinden hissediyor, Türkiye'de yaşanan orman yangınlarının yarattığı yıkıma karşı sessiz çığlıklara ortak oluyoruz.

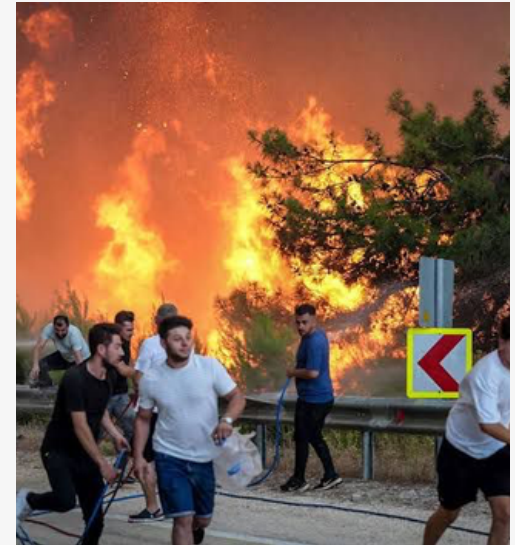
Bu duygularla, kadim Türk şehri Bursa'da, plaka numarasıyla anlam kazanan 16 fidanı toprakla buluşturduk. Her bir fidan, yanan bir ağacın yerine bir umut; yitirilen her canlıya bir vefa; yok olan yeşile bir başsağlığı niyetine dikildi.

Fidanlarımızı yalnızca toprağa değil; geleceğe, dayanışmaya ve iyileşmeye de ektik.

Dualarımızla, emeğimizle ve yeşeren inancımızla diyoruz ki: Toprak ağlasa da, yeniden yeşerecek...

Geçmiş olsun Türkiye'm. Unutmadık, unutmayacağız. 🌱

KOTGEP
Acıyı paylaşan, umudu büyüten gençlik

Kabotaj: Mavi Vatanın İlk Nefesi

“Bir millet, karada olduğu kadar denizde de hür olmalıdır.”

Cumhuriyetin ilk yılları, yalnızca yeni bir yönetim biçiminin değil; tam bağımsız bir devletin inşa süreciydi. Bu bağımsızlık mücadelesi sadece karada verilmedi.

Çünkü biliyorduk ki: Egemenlik, suyun bittiği yerde durmaz. Denizler de bir vatan parçasıdır — dalgalanan bir sınır, yaşayan bir coğrafyadır.

1 Temmuz 1926’da yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu, işte bu anlayışın meyvesidir.

Bu kanunla birlikte Türkiye, kendi limanları arasında yük ve yolcu taşıma hakkını yalnızca kendi vatandaşlarına tanıdı.

Yüzyıllar boyunca Osmanlı limanlarında ayrıcalıklı ticaret yapan yabancı gemilere tanınan imtiyazlar son buldu.

Türk denizcisi, kendi denizinde kaptan oldu.

Kabotaj Kanunu, sadece bir hukuki düzenleme değil; ekonomik bağımsızlık ve denizlerde egemenlik iradesinin sembolü hâline geldi.

Bu düzenlemeyle birlikte Türk tersaneleri yeniden canlandı, denizcilik okulları açıldı, gemi kaptanlığı Türk gençlerinin hayali hâline geldi.

Kıyılar artık yalnızca seyredilen manzaralar değil, üretimin, ulaşımın ve güvenliğin merkezleri oldu.

Bugün “Mavi Vatan” dediğimiz kavramın temelleri, işte tam da o yıllarda atıldı.

Kabotaj, bu milletin denizle yeniden tanışması, bağımsızlık iradesinin dalgalara yansımalarıdır.

1 Temmuz, her yıl “Denizcilik ve Kabotaj Bayramı” olarak kutlanırken, aslında hatırladığımız bir yasa değil;

bir duruştur, bir vizyondur, bir bağımsızlık manifestosudur.

Unutulmamalıdır ki; bir devletin gücü, sadece toprağı değil, denizini de sahiplenebilme kabiliyetiyle ölçülür.

Ve Türkiye, o ilk nefesle denizde de kendi kaderini eline almıştır.

Sivas

Küllerimizden Doğmayı Bildik

Takvimler 2 Temmuz 1993'ü gösterdiğinde, Sivas'ta yanan sadece bir otel değildi. İnsanlık vicdanı, hoşgörü kültürü, fikir özgürlüğü alevlerin içinde sınıandı.

Madımak Otelinde yükselen duman, geçmişten bugüne uzanan bir kara leke, bir toplumsal travma olarak zihinlere kazandı.

Bu olay, yalnızca can kayıplarının değil; birlikte yaşama umudunun da darbe aldığı bir dönüm noktasıydı.

Aynı coğrafyada aynı dili konuşan, aynı sofrayı paylaşan insanların birbirine nasıl düşmanlaştırılabileceğini gösteren acıklı bir uyarıydı.

O gün orada yitirilenler, sadece sanatçılar, yazarlar, aydınlar değildi; aynı zamanda bir toplumun birbirini anlama iradesi, farklılıkla barış içinde yaşama cesareti de ağır yara aldı.

Ama tarih sadece acıları yazmaz.

Toplumların, o acılarla yüzleşme cesaretini de kaydeder.

Bugün Sivas'ı konuşmak, sadece geçmişi hatırlamak değildir.

Bu topraklarda bir daha benzer karanlıkların yaşanmaması için, hafızamızı diri tutmak, acıları inkâr etmek yerine anlamaya, öğrenmeye ve onarmaya yönelmek demektir.

Çünkü gerçek barış, ancak yüzleşmeyle başlar.

Madımak'ın küllerinden, karanlığa inat bir ışık çıkarmak mümkün. Yeni nesillerin o yangını sadece bir tarih bilgisi değil; bir vicdan eğitimi olarak görmesi bu yüzden hayati.

Unutmak kolay, unutturmak tehlikelidir. Ama hatırlamak, iyileşmenin ilk adımıdır.

Ve biz hatırlıyoruz. Küllerimizden doğmayı, tekrar tekrar öğrendik. Her acıdan bir arada kalma gücünü, her yangından yeniden inşa etme iradesini çıkarmayı bildik.

Lozan'ın İzinden

"Ekonomik, siyasi ve hukuki açılardan egemenliğimizi zedeleyen kapitülasyonlar, tüm sonuçlarıyla birlikte kaldırılmıştır..."

24 Temmuz 1923 – yıllar önce bugün o şanlı anlaşma imzalandı ve Türkiye Cumhuriyeti, bir daha elinden alınamayacak şekilde ebediyete kadar hür ve bağımsız oldu.

İşgal altında bir Türkiye vardı bir zamanlar; yok olmakta olan koca bir tarih, söndürülmek istenen yüce bir millet... Ama bilmiyorlardı ki yedi iklimini cihanın karşısına alan bir lider vardı o yüce devletin arkasında. Çünkü Türkiye'ye hiç batmayacak bir güneş doğmuştu çoktan. Mustafa Kemal, "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır; o sathı bütün vatandır." sözleriyle yankılatmış tüm vatani. Amasya'da, Erzurum'da, Sivas'ta halkını yüce devletinin her toprağı için şahadete davet ederek aldı o vatani düşman elinden!

Milli Mücadele dediğimiz şey nedir? Can verme sırrına ermiş nice kahramanların şehit olma yolculuğı, "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." diye yankılanan o yüce sesin ardındaki her genç, her çocuk, her kadın, şehit, gazi, her vatan aşığı insanın kendi elleriyle kurduğı küçük bir devlet, yüce bir millet, özgürce tepede dalgalanan o şanlı bayrak ve "Ne mutlu Türk'üm!" diyen herkes demektir!

Kuvayı Milliye, sözlük anlamıyla düzenli ordu şeklinde teşkilatlanmamış milis kuvvetleri demektir. Gelin size sözlük anlamına sığmayan gerçek anlamını anlatayım: Kuvayı Milliye, halkın içinden gelen millî bir duygu sonucu meslek, gelir, yaş, cinsiyet farkı olmaksızın kendini vatan uğruna feda etmektir.

Denizli Müftüsü Hulusi Bey, Demirci Mehmet Efe, İpsiz Recep, Topal Osman, Ethem Bey Kuvayı Milliyedir! İstiklal yolunda kağnısıyla ve yanındaki bebeğıyle İnebolu'dan mermi taşıyan, hırkasını bebeğıne değil islanmasın diye mermilere örten Kastamonulu Şerife Bacı; kadın olduğu halde erkek kılığına girip orduya katılan Halime Çavuş; işgalcilerin kâbusu olan Kara Fatma Kuvayı Milliyedir!

Cephede su taşıyan küçük Nezahat Kuvayı Milliyedir! "Vatanımın ha ekmeğini yemişin, ha uğruna kurşun!" diyebilen herkes Kuvayı Milliye ruhudur!

Millî Mücadele bu şanlı ruhla nasıl verilmişse, istiklal de o ruhla kazanılmıştır. Çünkü "Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal!"

EKONOMİK, SİYASİ VE HUKUKİ AÇILARDAN EGEMENLİĞİMİZİ ZEDELEYEN KAPİTÜLASYONLAR, TÜM SONUÇLARIYLA BİRLİKTE KALDIRILMIŞTIR...

24 TEMMUZ 1923
YILLAR ÖNCE BUGÜN
**EBEDİYETE KADAR HÜR
VE BAĞIMSIZ**

Atatürk, tam da bugün tamamıyla egemen bir devlet bırakıyor. Türkiye Cumhuriyeti, onun sayesinde dün de, bugün de, yarın da, geçmişte ve gelecekte zamanın her diliminde tamamıyla hür olmaya devam edecektir! Çünkü bir "Korkma!" ile başlayan mücadelemiz, ilelebet Atatürk'ün izinde kurduğı o devletin ne pahasına olursa olsun hürriyetle sonuçlanacağına işaret eder!

İkra Elşani

Ay Işığının Altında Sessiz Bir Direnişin Şarkısı

Zaman, Kıbrıs adasında bir sabah gibi uyanamayan gecelere gömülmüştü. Sanki gökyüzü, yıldızlarını unuttuğu bir geceydi ve Akdeniz susmuştu. Her şey donmuştu: sokaklar, evlerin ışıkları, dualar... Bir çocuk susmuşsa, bir toprak ağlıyordur. O toprak da ağlıyordu işte; rengini kaybetmiş bayrakların altında sessizce, içe içe.

İnsanlar vardı, kendine "biz" diyemeyen, aynı sokakta yürüyüp birbirine yabancı kalmış. Komşular olmuştu tanımadıkları, duvarlar büyümüşü kalplerin arasında. Silah sesleri, duaların önüne geçmeye başladığında, çocuklar oyuncaklarının ismini unutmuştu. Bir annenin gözleri sabaha kadar açık kalıyorsa, artık zamanın ritmi bozulmuştur. Ve bir milletin kalbi, başka bir yerde atıyordu.

O vakit, Türkiye bir coğrafya değil, bir vicdana dönüştü. Bir yara gördü uzakta, ama kanı kendi kalbine damlıyordu. Barış için çıkılan bir yoldu bu; bir millet, bir başkasının gözyaşını kendi alnına damla damla silmek için yürüdü. Savaş değildi bu, adı barıştı ama sesi haykırıştı. Çünkü bazı şeyler sessizce ölür, ama bir halkın onuru, sessizliğe gömülemezdi.

Kıbrıs'a ay yeniden doğdu o gün. Gümüş bir ışık gibi indi gökten, asker postasıyla birlikte. Ve toprağa sadece iz değil, umut da bastı. Kurşunla değil, kararlılıkla kazındı tarihe: "Bir daha asla, yalnız kalmayacaksın."

Şimdi o ada hâlâ anlatıyor fısıltıyla: her duvar, bir ses saklıyor içinde. Her zeytin ağacı, bir hatıra taşıyor dalında. Çocuklar yeniden gülebiliyorsa, bu bir zaferin değil, bir insanlık onurunun eseridir. Çünkü bazen en büyük savaş, barışı getirme cesaretidir. Ve bazen en gür haykırış, kalpten edilen sessiz bir yemindir.

Ay hâlâ aynı şekilde doğuyor Kıbrıs semalarında. Ama artık o ışığın içinde korkudan çok umut var. Kıbrıs Barış Harekâtı; geçmişin yarasını, geleceğin umuduna mühürleyen bir destandır. Ve her destan gibi, o da yürekte okunur yüksek sesle değil, baş eğerek, göz dolarak.

İnci Naz Yazla

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Bazı geceler vardır ki, yalnızca takvim yapraklarında değil, milletin kalbinde de derin izler bırakır. O gecelerden biri, 15 Temmuz 2016 gecesi, Türk milletinin kaderini yeniden yazdığı, özgürlüğüne ve vatanına sahip çıktığı, bir milletin ayağa kalktığı, tarihe altın harflerle yazılan bir gecedir.

O gece yaşananlar sadece bir darbe girişimi değil, aynı zamanda halkın iradesine yapılan büyük bir saldırıydı. Fakat tabii ki Türk milletinin aklında korkuya dair en ufak bir şüphe yoktu; korkuya boyun eğmek yerine sokaklara çıkarak demokrasilerine sahip çıktılar.

Ellerinde bayraklarla, zihinlerinde kararlılıkla sadece darbeyi değil, aynı zamanda umutsuzluğu, bölünmeyi ve ihaneti de yenip hain planları yerle bir ettiler. Kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, yaşlısıyla herkes aynı bayrağın önünde birleşti; kimi tankların arasında yattı, kimi kurşunlara göğsünü siper etti, kimi de dualarıyla destek oldu.

Tankların önünde yatan insanlar ölümden korkmadı; çünkü onların gözünde o gece ölmek, esaret altında yaşamaktan çok daha onurluydu ve onlar için ölmek, eğer milletin bekası söz konusuysa, bir son değil; bir şerefti.

O gece her vatandaş, kendi iradesine sahip çıkmak için tek bir yürek olmuştu ve o gece Türkiye'nin dört bir yanında milyonlarca kalp aynı anda atmıştı. Selâlar susmadı, gözyaşları dinmedi, ama ne olursa olsun dizler yere çökmedi.

Bu millet canı pahasına demokrasiyi korumuş, "söz milletindir" diyerek tarihe önemli bir not düşmüştür. Türkiye'nin dört bir yanında yükselen bu direniş ruhu, bir milletin nasıl kenetlenebileceğinin ve gerektiğinde nasıl şahlanabileceğinin en açık göstergesi oldu.

Çünkü mesele yalnızca siyaset ve iktidar meselesi değil; vatan, bağımsızlık ve namus meselesiydi. Milletin damarlarında akan kanda yalnızca bir vücut değil, bin yıllık bir tarih, bir direniş ve bir haysiyet vardı.

Çünkü bu millet her seferinde toprağını kaniyle mühürlemiş, iradesini teslim etmemiş, alnını yalnızca secdeye eğmişti. Silahların gölgesinde şekillenmeye çalışan bir geleceği kabul etmeyeceğini, iradesine uzanan elleri kıracağını ve bağımsızlığından vazgeçmeyeceğini tüm dünyaya gösterdi.

Bu topraklarda büyüyen insanlar da iyi bilir ki; bazen bir adım geri atmak ihanettir, susmak ise vatana sırt çevirmektir.

Ve artık her 15 Temmuz yalnızca bir anma günü değil, aynı zamanda bir hatırlatma olacaktır: Bu millet, hür yaşar, hür yaşatır; esareti değil, onuru miras bırakır.

Merve Çakal

**Geçmişı ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.**

Etkinliklerimiz

Zübeyde Hanım Kosova Türk Kadınlar Derneği'nin 25. Yıl Kutlamasına Katıldık

Kosova Türk Gençliği olarak, toplumumuzun belleğinde iz bırakan önemli bir gecede yer aldık. Zübeyde Hanım Kosova Türk Kadınlar Derneği'nin 25. kuruluş yılı vesilesiyle düzenlenen özel konsere davetli olarak katıldık. Bu anlamlı etkinlikte, Kosova'daki kadın hareketinin bir çeyrek asırlık onurlu mücadelesine tanıklık etmek, bizim için büyük bir onur ve ilham kaynağı oldu.

KOTGEP olarak; bu çeyrek asırlık emek yolculuğunda toplumsal dayanışmanın ve kadın öncülüğünün sembolü hâline gelen derneği, özellikle bu süreçte liderlik eden Dernek Başkanı Sayın Birsen Gota'yı ve emek veren tüm kadınları yürekten kutluyoruz. Zübeyde Hanım'ın izinde ilerleyen Kosova Türk kadınının sesi olmaya devam eden bu kıymetli yapının varlığı, biz gençlere güçlü bir miras sunmaktadır.

Aynı gece, KOTGEP Yönetim Kurulu üyemiz Muhammed Satri'nin sahnede sergilediği etkileyici performans, izleyicilerden büyük takdir topladı. Gençliğin sanata olan katkısını bu tür etkinliklerde görmek bizleri gururlandırıyor. KOTGEP olarak, kültür-sanat alanında üreten, sahneye çıkan, sözünü söyleyen her gencin yanında olmaya devam edeceğiz.

Bu özel gece, geçmişin emeğiyle bugünün heyecanını buluştururken, bizlere toplumsal hafızayı diri tutmanın ve kuşaklar arası bağı güçlendirmenin ne denli kıymetli olduğunu bir kez daha hatırlattı.

Etkinliklerimiz

“Kosova’da Türk Olmak” Paneli

Kosova Türk Gençleri Platformu (KOTGEP) olarak düzenlediğimiz “Kosova’da Türk Olmak” başlıklı panel, büyük bir heyecan ve yoğun katılımı gerçeğe taşıdı. Tıklım tıklım dolan salon, yalnızca bir etkinliğin başarısını değil; aynı zamanda Kosova’daki Türk kimliğine duyulan derin bağlılığı, sahiplenme duygusunu ve bu kimliğin gelecek nesillere taşınmasına yönelik güçlü iradeyi gözler önüne serdi.

Gençlerin, kadınların, yaşlıların bir araya gelerek bu anlamlı çatı altında kenetlenmesi hepimiz için gurur verici bir tabloydu. Panel boyunca geçmişin izini sürmekle kalmadık; bugünü değerlendirdik, geleceğe dair umutlarımızı ve sorumluluklarımızı da masaya yatırdık. Kimlik, kültür, dil, temsil ve dayanışma gibi temel başlıklarda ortak bir bilinç inşa ettik.

Bu buluşma, yalnızca fikirlerin değil; aynı zamanda duyguların, aidiyetin ve umudun da paylaşıldığı özel bir gün oldu. KOTGEP olarak bizler, bu topraklarda Türk olmanın yalnızca etnik bir tanım değil; aynı zamanda tarihsel bir sorumluluk ve kültürel bir miras olduğuna inanıyoruz.

Panelin ardından oluşan atmosfer, kelimelerin ötesine geçerek gönüllerde karşılık buldu. Katılımcılarla birlikte, atalarımızdan miras kalan bu kimliğe sahip çıkma kararlılığımızı bir kez daha güçlü bir şekilde dile getirdik: “Biz buradayız. Köklerimize, kimliğimize, kültürümüze sahip çıkıyoruz.”

Tanrı Dağları’ndan Balkanlar’a uzanan o kadim çağrı bir kez daha yankılandı:

“Biz de sizdeniz!”

Etkinliklerimiz

RTK Mozaik'te KOTGEP'in Vizyonu: Gençliğin Sesi Ekranda

Kosova Türk Gençleri Platformu (KOTGEP) Genel Başkanımız, Kosova'daki Türk gençliğinin karşı karşıya kaldığı yapısal sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm odaklı vizyonumuzu kamuoyuyla paylaşmak amacıyla RTK Televizyonu'nun "Mozaik" programına konuk oldu.

Bu katılım, yalnızca bir televizyon programı değil; aynı zamanda Kosova Türk gençliğinin sesi olma yolundaki kararlılığımızın güçlü bir göstergesiydi. KOTGEP'in sahadaki birikimi, temsil kabiliyeti ve ilkeli duruşu, ana akım medyada yankı buldu.

Programın moderatörlüğünü üstlenen Ensar İsmaili'nin sorularıyla yön verdiği yayında; kimlik, eğitim, toplumsal temsil ve gelecek kaygısı gibi gençliğin temel meseleleri içtenlikle ele alındı. Genel Başkanımız, KOTGEP'in yalnızca günü kurtaran söylemlerle değil; veriye dayalı analizler ve sahaya yaslanan stratejilerle hareket ettiğini vurguladı. Kısa vadeli çözümler yerine, uzun soluklu hedeflere odaklanan kurumsal vizyonumuz kamuoyuyla detaylı şekilde paylaşıldı.

KOTGEP olarak bizler, gençliğin yalnızca geleceğin değil; bugünün de öznesi olduğuna inanıyoruz. Amacımız günü değil, yarını kurtarmak; sürdürülebilir bir gelecek inşa etmektir. Bu inançla Kosova Türk gençliğinin hak ettiği onurlu yarınlar için var gücümüzle çalışmaya, sesimizi her platformda duyurmaya devam edeceğiz.

Etkinliklerimiz

Türkiye ve Kosova Arasında Sağlıkta Yeni İş Birliği Adımları

Kosova Türk Gençleri Platformu (KOTGEP) Genel Başkanımız Ramadan Buş ile Genel Cerrahi Asistanı Dr. Mert Baymak, Türkiye ile Kosova arasında sağlık alanında daha güçlü ve sürdürülebilir bağlar kurmak, aynı zamanda ortak projeler geliştirmek amacıyla İstanbul'da bir dizi önemli temas ve ziyarette bulundu. Bu girişim, yalnızca iki ülke arasında sağlık temelli iş birliğini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda genç sağlık profesyonelleri arasında bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik etme vizyonunun bir parçası olarak değerlendirildi.

Ziyaretler çerçevesinde, Prizren Belediyesi Meclis Başkan Vekili Levent Buş ve Rezonanca Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Milazim Gjocaj eşliğinde, Prof. Dr. Süleyman Yalçın Eğitim ve Araştırma Hastanesi – Göztepe Şehir Hastanesi Başhekimliği nezdinde kapsamlı görüşmeler gerçekleştirildi. Yapılan değerlendirmelerde, sadece kurumsal ilişkilerin değil; aynı zamanda sağlık sistemlerinin karşılıklı gelişimini destekleyecek uzun vadeli iş birliklerinin temelleri atıldı.

Toplantılarda, öğrenci değişim programları, akademik iş birlikleri, bilimsel araştırmalar ve sağlık turizmi gibi başlıklarda iki ülke arasında sürdürülebilir bir iş birliği zemini oluşturulması hedeflendi. Özellikle genç sağlık profesyonellerinin bilgi ve deneyim paylaşımı yoluyla gelişimi, tüm taraflarca büyük önem taşıyan bir odak noktası olarak öne çıktı.

KOTGEP olarak bizler, sağlık alanındaki iş birliğini yalnızca teknik bir hizmet değil; toplumlar arasında güven, dostluk ve uzun vadeli ilişkiler kurmanın kalıcı bir yolu olarak görüyoruz. Kosova'daki sağlık altyapısının güçlendirilmesine katkı sağlayacak bu temaların, yakın zamanda somut ve nitelikli projelere dönüşeceğine olan inancımız tamdır.

Etkinliklerimiz

Balkanların Genç Nefesi Edirne'de Buluştu

Edirne, bu kez tarihin izlerini taşıyan taş sokaklarında yalnızca geçmiş değil; geleceği de ağırladı.

12 Balkan ülkesinden gelen 400 öğrenci ve 30 öğretmenin katılımıyla gerçekleşen "Balkan Gençlik Buluşmaları" kapsamında, Kosova'dan gelen gençlerle aynı sofrayı, aynı heyecanı ve aynı umudu paylaşmanın onurunu yaşadık.

Bu buluşmalar yalnızca bir etkinlikten ibaret değil; ortak tarihin, kültürün, dilin ve kalpten kalbe kurulan bağların yeniden can bulduğu kıymetli adımlardır.

Birlikte gülümsedik, birlikte düşündük, birlikte ürettik. Çünkü biliyoruz ki: geleceği ancak birlikte kurabiliriz.

📍 Balkanlar'da gençlik var, umut var.

📍 Birlikte yürünecek uzun bir yol, birlikte söylenecek çok söz var.

📍 Bu buluşmalar, sadece bir hatıra değil; bir başlangıçtır.

**Geçmişı ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.**

ZİYA GÖKALP ŞİİR KÖŞESİ

Bir Rüyanın İçinden - **Ali Mula**

Bir Gece Vardı - **Berk Pala**

Bir Rüyanın İçinden

Prizren'deyim
Her şeyin başladığı yerdeyim.
Şairlerin memleketindeyim,
Koskoca bir rüyanın içindeyim.

Rüzgâr esiyor,
Yağmur yağıyor,
Ezan yankılanıyor.
Kalemime sarılıp yazıyorum,
Sizleri özlüyorum.

Ecel geldi kapıma,
Kısacık hayatım rüzgâr olup
Uçtu.
Gözümün önünde zalim çoğaldı,
Mazlum ağlıyor,
Müslüman ağlıyor.
Ah Rabbim, Sen affet,
Yardım çılgınlıkları beni çağırıyor.

Ali Mula

Bir Gece Vardı

Bir gece vardı, sanki zaman dondu,
Gökyüzü sustu, yıldızlar söndü.
Kalpler bir oldu, millet yek vücut,
O gece destan yazdı Türk'ün kudreti, umut.

Tank geçti sokaktan, kurşun yağdı göğe,
Bir çocuk sustu, annesi siper böğe.
Bayrak elden düşmedi, diz yere çökmedi,
Vatan dediler, ölümü göze aldı her biri.

Kimi selâ verdi minare başında,
Kimi dua etti, titreyen taşında.
Kimi alnını koydu toprağın kara bağrına,
"Ya özgürlük," dedi, "ya da sonsuz karanlıkta!"

O gece bir millet ayağa kalktı,
Söz bitti, yürek konuştu, tarih sustu.
Korkmadı ne kadın, ne genç, ne yaşlı,
Çünkü bilir bu millet: Esaret, ölümden daha vahşi.

Her taş, her sokak, her sancak bilir bunu:
Bir milletin damarında bin yılın ruhu.
İhanet çökse de gökten geceye,
Bir ışık yanar Anadolu'nun kalbinde yine.

Şimdi her Temmuz bir hatırlatmadır:
Bu millet eğilmez, bu millet satılmaz!
Bayrağın gölgesinde hür yaşar çocuklar,
Onurla, inançla, kahraman atalar gibi yarınlara bakar.

Berk Pala

**Geçmişı ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.**

CAHİT ARF BİLİM KÖŞESİ

Bilinç: Beyindeki Sessiz Devrim

Frontal Korteks: Kararlarımızı Veren Sessiz Komutan

Bilinç: Beyindeki Sessiz Devrim

Özet

Bilinç, gündelik hayatta “uyanık olmak” gibi basitçe algılansa da, aslında beynin en karmaşık ve gizemli süreçlerinden biridir. Bilincin nasıl oluştuğu, nerede başladığı ve nasıl değiştiği hem nörobilimcilerin hem de felsefecilerin yüzyıllardır tartıştığı bir sorudur. Bu yazıda, beynin bilinçli deneyimi nasıl ürettiğine dair bilimsel açıklamaları, bilinç seviyelerini ve uyku, anestezi ya da koma gibi farklı bilinç halleriyle olan ilişkisini ele alıyoruz.

Giriş

Her sabah uyandıığımızda, bir “ben” olarak kendimizin farkına varırız. Düşüncelerimiz, hislerimiz, bedenimiz ve çevremiz bir anda yeniden anlam kazanmaya başlar. İşte bu farkındalık hâline “bilinç” diyoruz. Ama bu farkındalık nasıl ortaya çıkıyor? Sadece beynin çalışıyor olması mı yeterli, yoksa bilinç başka bir şey mi?

Bilinç Beyinde Nerede Oluşur?

Beyin, uyku sırasında kapalı bir kutu değildir. Tam aksine, uyku sırasında adeta yoğun bir temizlik ve yeniden yapılandırma süreci yaşanır:

- REM Uykusu (Rapid Eye Movement):
- Duygusal hafızayı güçlendirir. Rüyaların görüldüğü dönemdir.
- Derin (Non-REM) Uyku:
- Bilgilerin uzun süreli hafızaya aktarılması burada olur.
- Sinaptik Temizlik:
- Gerekli olmayan nöral bağlantılar silinir; önemli olanlar güçlenir. Beyin tıpkı sabah yenilenmiş bir bilgisayar gibi başlar güne.

Yani uyku, öğrenmenin tamamlayıcısıdır. Ezberlediklerin gece uykuyla pekişir, anlamaya çalıştıkların ise uyurken işleminden geçirilir.

Bilinç: Beyindeki Sessiz Devrim

Bilinç Seviyeleri: 0'dan 3'e Doğru

Nörobilimde ve tıp literatüründe bilinç, sadece açık ya da kapalı bir düğme değil; bir spektrum olarak değerlendirilir. Farklı düzeyler farklı bilişsel kapasiteler ve farkındalık düzeyleriyle tanımlanır:

Seviye 0 – Bilinçsiz Zihin (Zihinsel Yokluk)

Durumlar: Koma, derin anestezi, beyin sapı ölümü

- Refleksif hareketler dışında hiçbir tepki yoktur.
- Beyin sapı dışında belirgin aktivite gözlenmez.
- Kişi dış dünyayla bağlantısızdır ve kendi iç durumunun farkında değildir.
- EEG sinyalleri çok düşük frekanslı ve düzensizdir.

Seviye 1 – Duyusal Tepki Bilinci (Reaktif Bilinç)

Durumlar: Vejetatif durum, bazı derin uyku evreleri

- Kişi uyanık gibi görünür ancak bilinçli deneyim yoktur.
- Göz açıp kapama gibi döngüler olabilir ama amaçlı davranış görülmez.
- Bazı otomatik refleksler korunmuştur.
- Kişi acıya tepki verebilir ama bunu fark ettiği anlamına gelmez.

Seviye 2 – Minimum Bilinç (İç ve Dış Farkındalık Başlangıcı)

Durumlar: Minimum bilinç durumu, bazı rüya evreleri, bazı anestezi derinlikleri

- Kişi belirli uyaranlara tepkiler verir (örneğin adıyla çağrıldığında başını çevirir).
- Kısa süreli bilinçli farkındalık anları yaşanabilir.
- Rüya görebilir, bazı basit komutlara tepki verebilir.
- Beyin aktivitesi daha belirgin ama süreklilik göstermez.

Seviye 3 – Yüksek Bilinç (Kendilik ve Çevre Farkındalığı)

Durumlar: Uyanıklık hali, lucid rüyalar, meditasyon, dikkatli farkındalık

- Kişi hem kendi bedeninin hem de çevrenin farkındadır.
- Öz farkındalık (self-awareness) ortaya çıkar.
- Soyut düşünme, planlama, ahlaki değerlendirme gibi üst düzey bilişsel işlevler aktiftir.
- Beyin bölgeleri arasında yüksek senkronizasyon vardır.

Bu seviye, bilinçli deneyimin en ileri ve istikrarlı halidir.

Bilinç: Beyindeki Sessiz Devrim

Bilinç, Uyku ve Anestezi: Beyin Ne Zaman Kapanır?

- Uyku, özellikle REM evresi, bazı düşük seviyeli bilinç halleri içerebilir (örneğin rüya görmek). REM uykusunda beyin oldukça aktiftir ancak dış dünya ile bağlantı sınırlıdır.
- Anestezi, bilinç düzeyini kimyasal olarak baskılar. İlginç olan, bazı anestezi maddelerinin farklı bilinç seviyelerini tetiklemesi ve hastaların bazen farkında olmadan çevreyi duymaya devam etmesidir.
- Koma, en düşük bilinç seviyesidir ve genellikle ciddi beyin hasarına bağlıdır. Uyanma olasılığı, EEG sinyalleri ve fMRI verileriyle değerlendirilmektedir.

Bilinç Evrimsel Bir Avantaj mı?

Bilinç, evrimsel açıdan yüksek enerji gerektiren bir sistemdir. Peki neden evrim bu "pahalı" yapıyı korumuş olabilir?

Çünkü bilinç, bireye esnek davranış kazandırır:

- Hatalardan ders çıkarma
- Başkalarının düşüncelerini anlama (zihin kuramı)
- Karmaşık sosyal ilişkileri yönetme
- Soyut düşünme ve geleceği planlama

Yani bilinç sadece "düşünmek" değil, aynı zamanda hayatta kalma ve uyum için bir araçtır.

Sonuç

Bilinç, görünmez ama vazgeçilmezdir. Her sabah gözümüzü açtığımızda yeniden başlayan bu farkındalık hâli, beynin iç içe geçmiş sinirsel devrelerinin ürünü olan bir sessiz devrimdir. Bu devrim, ne tek bir yerde başlar ne de tek bir anlık olur; bilinç, değişken bir süreçtir ve bir skala boyunca hareket eder.

Frontal Korteks: Kararlarımızı Veren Sessiz Komutan

Özet

Frontal korteks, beynimizin en ön kısmında yer alan, karar verme, plan yapma, empati kurma ve toplumsal davranışları düzenleme gibi birçok "insana özgü" yetiden sorumlu alandır. Peki bu bölge nasıl çalışır? Gelişimi ne zaman tamamlanır? Ve neden bazı insanlar daha "düşünmeden" davranırken bazıları çok daha planlıdır? Bu yazıda, insan davranışlarını şekillendiren bu sessiz komutanı yakından tanıyoruz.

Giriş

Günlük hayatımızda sıkça "Biraz düşünseydi böyle yapmazdı" ya da "Çok mantıklı bir karar" gibi cümleler kurarız. Bu ifadelerin arkasında yatan şey, beynimizin en sofistike bölgelerinden biri olan frontal korteksin işleyişidir. Davranışlarımızı, kararlarımızı ve hatta sosyal ilişkilerimizi bu bölge yönlendirir. Ama nasıl?

Frontal Korteks Nedir?

Frontal korteks (ön beyin kabuğu), beynimizin ön lobunda, alın bölgesinin hemen arkasında bulunur. Evrimsel açıdan en son gelişen bölgelerden biridir ve insanlarda diğer memelilere kıyasla çok daha büyüktür.

Frontal korteks;

- Plan yapma
- Karar verme
- Dürtü kontrolü
- Ahlaki değerlendirme
- Empati kurma
- Dil üretimi gibi işlevleri düzenler.

Bu nedenle çoğu zaman "insanlığı insan yapan" bölge olarak tanımlanır.

Frontal Korteks: Kararlarımızı Veren Sessiz Komutan

Gelişimi Neden Bu Kadar Uzun Sürer?

Frontal korteksin gelişimi oldukça yavaştır. Beynin diğer bölgeleri çocuklukta büyük ölçüde gelişimini tamamlarken, frontal korteks ancak 20'li yaşların ortalarında (yaklaşık 25 yaşında) olgunlaşır. Bu durum, genç bireylerin neden daha dürtüsel, plansız ya da riskli kararlar alabildiğini açıklar.

Bu yüzden "ergen akı" diye küçümsenen davranışlar, aslında henüz tamamlanmamış bir frontal sistemin ürünüdür.

Davranışlarımızı Nasıl Yönlendirir?

Frontal korteks bir bakıma beynimizin CEO'su gibidir:

- Dürtüsel davranışları engeller.
- "Bağırarak istiyorum ama susmalıyım."
- Planlama ve strateji üretir.
- "Bu sınava 3 gün kala çalışırsam daha iyi olur."
- Toplumsal uyumu sağlar.
- "Bu ortamda böyle davranmam uygun olmaz."
- Karar verirken duyguları dengeler.
- "Şu an öfkeliyim ama bunu şimdi söylemek mantıklı değil."

Beyin Hasarları ve Kişilik Değişimi

Frontal korteks (ön beyin kabuğu), alın bölgesinin arkasında yer alan ve beynin yönetim merkezi olarak işlev gören kritik bir bölgedir. Evrimsel açıdan en geç gelişen bu yapı, insanlarda diğer memelilere göre belirgin şekilde daha büyüktür.

Bu bölge, planlama, karar verme, dürtü kontrolü, ahlaki değerlendirme, empati ve dil üretimi gibi üst düzey bilişsel işlevleri yönetir. Bu nedenle frontal korteks, "insanı insan yapan" temel beyin bölgesi olarak kabul edilir ve kişiliğimizle bilişsel yeteneklerimizin merkezi sayılır.

Frontal Korteks: Kararlarımızı Veren Sessiz Komutan

Stres, Yalnızlık ve Uykusuzluk Neden Bu Bölgeyi Vurur?

Frontal korteks, beynin en ileri düzey işlevlerini yöneten, ancak aynı zamanda en kırılgan bölgelerinden biridir. Modern yaşamın getirdiği zihinsel yük, bu hayati bölge üzerinde düşündüğümüzden çok daha büyük etkiler yaratabilir.

Kronik stres, beynin kortizol adlı stres hormonuna uzun süre maruz kalmasıyla frontal korteksin hacminde küçülmeye yol açabilir. Bu, karar verme, dikkat toplama ve duygusal dengeyi sağlama yetilerinin zayıflamasına neden olur. Kısacası, uzun süreli stres beynin "direksiyonuna" zarar verir.

Uykusuzluk, frontal korteksin hem yapısal bütünlüğünü hem de işlevselliğini doğrudan etkiler. Yapılan çalışmalar, uykusuz geçen bir gecenin bile mantıklı düşünme, problem çözme ve ahlaki kararlar alma yetimizi önemli ölçüde zayıflattığını göstermektedir.

Yalnızlık, sadece duygusal bir boşluk değil, aynı zamanda nörobiyolojik bir tehdittir. Sosyal izolasyon, frontal kortekste empati, özdenetim ve sosyal karar alma süreçlerini etkileyen sinirsel ağlarda bozulmalara yol açabilir. Uzun vadede bu, bireyin sosyal normlara uyumunu ve etik değerlendirme yetisini dahi olumsuz etkileyebilir.

Günümüz yaşam tarzı – yoğun iş temposu, azalan sosyal bağlar ve kesintili uykular – farkında olmadan beynimizin bu en gelişmiş merkezini adım adım zayıflatıyor olabilir.

Sonuç

Frontal korteks, yalnızca bir beyin bölgesi değil; kim olduğumuzu belirleyen sinirsel temeldir. Hayallerimizi planlara dönüştürür, öfkemizi dizginler, hata yaptığımızda yüzümüzü kızartır ve doğru olanı yapmamız için içimizde bir ses fısıldar. Onun sayesinde sadece hayatta kalmayız; etik, düşünsel ve toplumsal bir varlık haline geliriz.

Bu bölgenin işleyişini anlamak, bireysel davranışlarımızdan toplumsal dinamiklere kadar birçok olguyu daha derinlemesine kavramamıza yardımcı olur. Aynı zamanda, zihinsel sağlığımızı korumanın ne kadar önemli ve önleyici bir rolü olduğunu da bize hatırlatır.

Kısacası, frontal korteksi korumak; sadece beyni değil, insan olmanın özünü korumaktır.

**Geçmişı ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.**

ÖMER SEYFETTİN

KELİMELELERLE TARİH BÖLÜMÜ

Direnış

Tür: Soyut

TDK: "Bir saldırıya, zorlamaya, baskıya karşı koyma; dayanma, direnme"

15 Temmuz gecesi, Türk milleti bir kez daha direnişin ne anlama geldiğini tüm dünyaya gösterdi. Tankların önüne yatan bedenler, göğşe yükselen dualar ve susmayan ezanlar; milletin, iradesine uzanan eli nasıl geri çevirdiğinin simgesiydi. Direniş, o gece sadece bir tavır değil, bir kimlikti.

Antlaşma

Tür: Somut

TDK: "Tarafların karşılıklı olarak bağlayıcı kararlar aldığı yazılı belge"

24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması, Türk milletinin savaşıla kazandığı bağımsızlığını diplomatik zeminde tescil ettiği metindir. Lozan, yalnızca bir belge değil; Sevr'e karşı yazılmış tarihi bir itirazın adıdır. Her maddesi, yıllar süren bir kurtuluşun masa üzerindeki karşılığıdır.

Egemenlik

Tür: Soyut

TDK: "Bağımsız olma durumu; kendi kendini yönetme yetkisi"

1 Temmuz 1926'da yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu, Türk milletinin denizlerdeki egemenliğini ilan ettiği gündür. Yüzyıllarca yabancı bayraklı gemilere terk edilen limanlar artık Türk mürettebatın kontrolündeydi. Egemenlik, yalnızca kara parçalarında değil, denizin tuzunda da hissedilmeye başlanmıştı.

ÖMER SEYFETTİN

KELİMELENERLE TARİH BÖLÜMÜ

Yangın

Tür: Somut

TDK: "Bir yerde, özellikle yapı, orman gibi yerlerde çıkan büyük ateş"

2 Temmuz 1993'te Sivas'ta Madımak Oteli'nde başlayan yangın, yalnızca bir binayı değil; toplum vicdanını sarsan derin bir travmaydı. O alevler arasında eriyen sadece çatı ve duvarlar değildi; düşünce özgürlüğü, hoşgörü kültürü ve birlikte yaşama iradesi de yakılmıştı. Bu yangın, bize farklılıkları kabul etmenin toplumsal barış için ne kadar hayati olduğunu acı biçimde hatırlattı. Bugün hâlâ dumanı aklımızda, kokusu kalbimizde yaşamaktadır.

Ve şimdi... Temmuz 2025'te Bursa'da yükselen orman yangınları ile karşı karşıyayız. Ege, Akdeniz ve Marmara'da ortaya çıkan bu yangınlar, doğayı, ekosistemi ve toplumun ortak değerlerini tehdit ediyor. Bursa ormanlarının kül olması, sadece her bir ağacın kaybı değil; bir nefesin, bir yeşil umudun yitirilişidir. Tıpkı Madımak'ta olduğu gibi, dumanlar sadece göğe değil; yüreklere de düşüyor, toplumsal hafızada yeni bir iz bırakıyor.

Madımak'ın külleriyle yüzleşip bir daha yaşanmasın dediğimiz gibi, bugün Bursa'nın yanan ormanları için de yeşermek ve onarmak için seferber olmalıyız. Çünkü yangın eğer yalnızca fiziksel bir felaket olsaydı, sönerdi. Oysa yangın; bilinci yakıyorsa, vicdanı derinden etkiliyorsa, hatırlamakla birlikte yeniden inşa etmekle anlam bulur.

Yangın, sadece bir ateş değildir.

O, kaybettiğimiz değerlerin, uyanmamız gereken sorumlulukların ve birlikte ayağa kalkmanın sembolüdür.

**Geçmişı ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.**

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ FOTOĞRAF BÖLÜMÜ

15 TEMMUZDAN ÇARPICI KARELER

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ FOTOĞRAF BÖLÜMÜ

KIBRIS BARIŞ HAREKÂTI'NDAN KARELER

**Geçmişı ateşle mühürleyenler,
geleceği şekillendirir.**

Dergi Künyesi

Dergi Adı: Genç Kalemler

Yayın Türü: Aylık / Dijital Yayın

Yayıncı: Kosova Türk Gençleri Platformu (KOTGEP)

Editör:

Melih Takyaci

Grafik Tasarım ve Mizanpaj:

Melih Takyaci

Kapak Tasarımı:

Melih Takyaci

Katkıda Bulunanlar:

Ali Mula

İkra Elşani

İnci Naz Yazla

Merve Çakal

Ramadan Buş

Dil ve Redaksiyon:

Melih Takyaci

İletişim:

E-posta: kosovaturkgencleriplatformu@gmail.com

Web: www.kotgep.com

GENC KALEMILER

Kosova'nın İlk Türkçe Dijital Dergisi

www.kotgep.com